

TRENÉRSKÉ LISTY

ČÍSLO: **20**
ROK: **1999**

VYCHÁZÍ JAKO PŘÍLOHA MAGAZÍNU HOKEJ

ČSLH
Za elektrárnou 419
170 00 Praha 7
Tel.: 02/375447
8727426
8727430
Fax: 02/3116096

ČESKÝ SVAZ LEDNÍHO HOKEJE

TRÉNINKA A HRA OBRÁNCŮ

Pohled na přípravu ve Švédsku

Připravil: Mgr. Zdeněk Pavliš
ústřední metodik ČSLH

1999

Obsah

1. Úvod	/3/
2. Hra obránců	/4/
3. Charakteristika dobrého obránce	/5/
4. Bruslení – základ hry obránce	/6/
5. Individuální taktika - hra bez kotouče	/8/
6. Individuální taktika - hra s kotoučem	/13/
7. Zásobník cvičení	/16/
7.1. Bruslení	/17/
7.2. Hra bez kotouče	/23/
7.3. Hra s kotoučem	/25/
7.4. Střelba	/32/

1. Úvod

V současném pojetí hry ledního hokeje je dobrá a kvalitní hra obránců jedním z důležitých předpokladů úspěchu hry celého mužstva. Ne všichni trenéři jsou ochotni si tu myšlenku připustit. Názory na přípravu a hru obránců se odlišují nejen u jednotlivých trenérů, ale také podle různých hokejových tradic té které země a podle mentality národa.

Pokusíme se Vám přiblížit některé myšlenky a filosofii přípravy a hry obránců tak, jak je v současné době prezentována v metodických materiálech ve Švédsku. Je velice zajímavé, že názory hokejových odborníků na jejich přípravu a hru jsou určitým způsobem kritické. Z těchto důvodů je tréninku obránců všech věkových kategorií věnována značná pozornost.

Na druhé straně my a další hokejové vyspělé země považují připravenost a hru švédských obránců za jednu z nejlepších nejen v Evropě, ale i za mořem. Tuto skutečnost dokazují na vrcholných mezinárodních turnajích jak v kategorii seniorů, tak i juniorů.

Tento materiál by měl přinutit naše trenéry k určitému zamýšlení se nad hrou a přípravou obránců všech věkových kategorií. Byly bychom také rádi, kdyby přinesl určité impulsy k tvorivé a nové práci při jejich výchově.

V závěru je uvedeno 65 praktických cvičení zaměřených na bruslení, individuální hru s kotoučem a bez kotouče a střelbu, která se dají použít jak při skupinovém tréninku /obranci, útočníci/, tak i při tréninku celého družstva. Současně připomínáme, že část těchto cvičení je možné shlédnout na švédské videokazetě, kterou je možné krátkodobě zapůjčit na ČSLH.

2. Hra obránců

V posledních letech je v mládežnickém hokeji hokejově vyspělých zemí /Švédská, Ruska, Finska, Kanady/ propagována myšlenka, že mladí hráči si mají vyzkoušet hru na různých postech, aby poznali a zažili různé role v mužstvu. Vývoj u mladých hráčů probíhá různě od jedince k jedinci a dokonce se hovoří o rozpětí až čtyř let v družstvu jedné věkové skupiny. Rozhodovat o tom, které hráči jsou vhodní pro ten který post v družstvu v mladém věku je velice riskantní nebo zcela chybné. Co to tedy je, co ovlivňuje hráče, aby se stal dobrým a kvalitním obráncem?

Výběr se často provádí podle toho, na jaké úrovni je hráč po stránce technické a bruslařské. Důvod výběru může být i takový, že „největší talent v mládežnickém družstvu hraje na postu obránc“ Jiným důvodem může být i to, jaký „vzor obránc“ hráč má, s nímž se chce ztotožnit.

Pokud jde o hokejově technické a koordinační aspekty, tak v současné době víme, že optimálním věkem se něčemu naučit je věk mezi 7 – 13 léty. Právě zde může mládežnický trenér nejlépe ovlivnit své hráče z hlediska kvality.

Zjednodušeně můžeme říci, že požadavky, které klademe na hráče, vycházejí především z vlastní hry :

- vstřelit soupeři branku
- ubránit se /neinkasovat branku/

Ve Švédsku se žertovně říká, že jsou to útočníci, kteří prodávají vstupenky na utkání, ale utkání vyhrávají obránci. K tomu je však zapotřebí mít kvalitního brankáře.

V dřívějších švédských metodických materiálech byla velká pozornost věnována tréninku a hře útočníků. Také se hledali vhodné metody směřující k rozvoji herního myšlení. Nyní je hlavním záměrem najít vhodné prostředky směřující k vyšším kvalitám hry obránce. Na druhé straně je však nutné, aby se celá hra rozvíjela synchronizovaně a aby se hra útočníků a obránců vyvíjela vpřed stejným směrem

Je velice zajímavé, že ve zprávách švédských trenérů z mezinárodních turnajů se objevují signály, které poukazují na nedostatky mladých talentovaných obránců. Co tedy chybí obráncům? – ptají se trenéři. Za hlavní nedostatky je považováno:

- malá manévrovací schopnost při přechodech z jízdy vzad do strany
- technika osobních soubojů /1-1/ u hrazení a před vlastní brankou
- schopnost rychlého přechodu do útoku /založení útoku/ - transition
- podpora /následování/ útoku

Rychlé založení útoku od obránců je hlavní zámrš trenérů v přípravě zejména v kategoriích seniorů a juniorů. Podle názorů odborníků hra na elitní úrovni ve Švédsku ve většině případů probíhá tak, že založení útoku se děje postupně z hloubky vlastního obranného pásmá. Brániči družstva se snaží ve své obranné hře hrát na jistotu a to má za následek, že obránci zakládají hru z hloubky vlastního pásmá, nejlépe či lépe řečeno nejráději s ochranou vlastní branky a ve spolupráci se stáženým útočníkem, který sem najíždí. Založení útoku má tedy pouze charakter postupného útoku proti soustředěné soupeřově obraně.

V budoucnosti by měli přechody /transition/ z obrany do útoku z vlastního pásmá obstarávat dobrí obránci což znamená, že k hernímu přechodu z obrany do útoku jsou k dispozici tři útočníci a jeden obránc. Herní přechody tohoto druhu přispívají k tomu, že se do útočné fáze zapojí více hráčů a to zvýší útočnou sílu v útočném pásmu. Průzkumy nám ukazují, že nejvíce branek padne do 10 sekund od okamžiku ziskání kotouče.

3. Charakteristika dobrého obránce

Bruslení /základ hry obránc/

- jízda vzad
- změny směru /přechody/ bez ztráty rychlosti z jízdy vzad do jízdy vpřed a stranou
- rychlý start

Hra bez kotouče /obrana - čte situaci/

- dobrý bruslař, obratnost při přechodu z jízdy vpřed do jízdy vzad a do strany
- s pomocí bruslení vytvořit mnoho pokusů o přerušení útoku holi a tělem
- dobrý při osobním souboji u hrazení a před vlastní brankou

Hra s kotoučem /útok - řeší situaci/

- dobrý bruslař
- dobrý v příhrávkách /rychlé herní přechody/
- schopnost rychle a přesně vystřelit na malém prostoru a pod tlakem
- dobré vedení kotouče /nikoliv přehnané driblování/
- dobré krytí kotouče

Výše popsané dovednosti jsou řazeny do technické přípravy.

Kromě toho je žádoucí rozvíjet pohybové schopnosti - sílu, rychlosť, pohyblivost apod. tedy kondici, aby hráč byl schopen řešit jednotlivé herní situace správným způsobem po celé utkání.

Třetí oblast, rovněž velice důležitá, je mentální příprava. Ta přímo souvisí s herním výkonem hráče. Pozitivním ovlivněním se vytváří správné sebevědomí, kdy hráč pomoci herního projevu /„herní řeč“/ ukazuje na ledě svoji odvahu a autoritu.

4. Bruslení – základ hry obránce

„Neexistuje žádná hranice k tomu, jak dobrý se hráč může stát. To si musí každý hráč uvědomovat a tím se také zlepšovat. V každém utkání a při každém cvičení během tréninku“.

Viktor Tichonov

Technika bruslení obránců

Cíl:

Zlepšit bruslení obránců vzad, do strany a zachovat co možná největší rychlosť při změnách směru z jízdy vpřed do jízdy vzad a stranou či naopak.

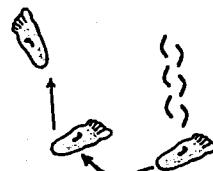
Přechod z jízdy vzad do jízdy vpřed

Při přechodech z jízdy vzad do jízdy vpřed /doleva/ se má váha přenést na pravou pokrčenou nohu se současným vytvořením v kyčlicích. Levá brusle se lehce dotýká ledu nebo je ve vzduchu, s následným vytvořením její špičky do určeného směru. Pravá noha provede silný odraz s pohybem vpřed. Pozor! nestát příliš moc na špičce. Tento obrat se nazývá obrat odšlápnutím obr. 1.

Obdobný způsob obratu je ten, kdy těsně před jeho provedením přeneseme hmotnost těla na odrazovou nohu jedním přeložením. Další průběh pohybu je stejný.

Trénink této změny je vhodné provádět formou vyjíždění malých osmiček a to pravidelně ve všech věkových kategoriích. Při tom dbáme na změny směru /vlevo, vpravo/ obr. 2.

Obrat je možné provádět také na obou bruslích. Technika provedení je stejná, jak je uvedeno dále při obratu z jízdy vpřed do jízdy vzad.

Obr. 1

Obr. 2

Přechod z jízdy vpřed do jízdy vzad

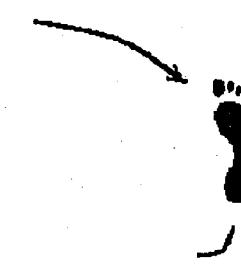
Změna směru se může provést dvěma základními způsoby. Důležité je provést obrat tak, aby se hráčom při něm neztratili rychlost.

a/ Obě brusle se snožmo dotknou ledu a současně se vnější nohou udělá mohutný odraz, čímž se zachová velká část rychlosti z jízdy vpřed do jízdy vzad. Jedná se v podstatě o obrat na obou bruslích. Při obratu využíváme nadlehčení těžiště obr. 3.

b/ Druhý způsob obratu, který obránci ve většině případů využívají, je obrat /přechod/ pomocí krátkého přibrzděného oblouku, což umožňuje obránci být připraveni na změny směru obr. 4.

Obr. 3

Obr. 4

Odráz stranou

Odráz stranou není jen dobré cvičení rovnováhy, nýbrž se využívá v různých herních situacích. Při pohybu je nutné přenést hmotnost těla na odrazovou nohu jedním přeložením. Typickým příkladem je střelba od modré čáry v útočném pásmu. Obránci pomocí laterálního pohybu udělá několik „kroků“ s překládáním do strany, aby mohli vystřelit z výhodnějšího postavení. Dále je používán při startu stranou jak při vedení kotouče, tak při bruslení bez kotouče.

Nácvik začínáme nejdříve v nízkém tempu, např. pouze pohyb do strany. Zpočátku zdviháme koleno té nohy, která provádí přeložení, v poněkud přehnané podobě, aby si hráč osvojil příslušný rytmus.

5. Individuální taktika - hra bez kotouče

Hlavní cíl:

- a/ omezit soupeři čas a prostor pro držení kotouče
- b/ znova získat kontrolu nad kotoučem
- c/ donutit útočícího soupeře zaujmout nevhodnou pozici a postavení na hřišti
- d/ zabránit soupeřům vstřelit branku

Hlavní zásady, které umožňují dosažení těchto cílů.

- a/ Omezení času a prostoru pro držení kotouče je možné v krátkosti shrnout:
 - je nutné vyvinout na soupeře tlak pokud možno v každé herní situaci

b/ Znovu získání kontroly nad kotoučem:

- přiblížit se k soupeři ze správné strany /mezi vlastní branou a soupeřem/
- vytlačovat soupeře z osy hřiště směrem k hrazení

c/ donutit útočníka zaujmout nevhodné postavení na hřišti

- mít schopnost nacházet se v blízkosti soupeře, když je to nutné
- nejlepším způsobem narušovat útok soupeře

d/ Zabránit soupeři vstřelit branku

- jistá individuální hra spolu s taktikou družstva
- komunikace mezi hráči
- společně pracovat do hloubky i do šířky, což předpokládá vzájemnou spolupráci všech pěti hráčů na ledě

Velmi důležité je učinit správné rozhodnutí z hlediska prostorového a časového:

- jak velký tlak se má vyvinout ?
- jaký typ tlaku?
- správné načasování /tajmink/

Tlak na soupeře může být dvojího druhu:

- a/ agresivní tlak - kontaktem se soupeřem /osobní souboj 1-1/ - bodyčekování, blokování tělem
- b/ pasivní tlak - ve formě obsazování spojený s trpělivostí a zdrženlivostí – obsazování /volné, těsné/, krytí prostoru pro zachycení příhrávky

Pokud jde o správné načasování /tajmink/, rozhodují o správnosti volby hlavně tyto faktory:

- filosofie trenéra
- situace v utkání
- možnost podpory spoluhráčů

Další faktory důležité pro rozhodování jsou již více méně specifické a měly by přinést odpověď na následující otázky, jako např.:

- kde se má riskovat /v útočném, středním nebo ve vlastním pásmu/
- pod jakým tlakem se hráč nachází v situaci, kdy by mohl získat kotouč

- kde se má riskovat /v útočném, středním nebo ve vlastním pásmu/
- pod jakým tlakem se hráč nachází v situaci, kdy by mohl získat kotouč
- nakolik je připraven riskovat

Dnes hovoříme o snižování časového faktoru vzhledem k tomu, že se hra stala rychlejší. Abychom hráčům pomohli rychle a správně se rozhodovat jak znova získat kotouč, je možné k této realizaci stanovit jistá pravidla. Musíme si uvědomit, že rychlosť rozhodování u hráčů zvyšuje možnost získat v herních situacích převahu.

Příklad:

Rozhodnost znamená větší rychlosť při jednání. Jestliže hráči ví, že nejbližší hráč má na soupeře s kotoučem vyvinout tlak, tak současně znají způsob, jak mají reagovat - a to vše přispívá k rychlému vyřešení dané herní situace.

Důležité zásady pro hru obránců

S pomocí dobré zvládnuté techniky bruslení má mít obránci hrudník vždy natočený k místu, kde se hraje.

Jeho postavení má být vždy mezi soupeřem a vlastní branou, ať se nachází kdekoli na hřišti

Čím lepší techniku bruslení obráncé má, tím bliže k soupeři by měl být, aby si vytvořil co možná nejvíce možností k narušení akce. Malá vzdálenost od soupeře dává možnost zachytit příhrávku nebo v případě, že soupeř má kotouč pod kontrolou, omezovat prostor pro kličku či zvýšení rychlosti k odpoutání se od obránce.

Obránci má bránit vždy od osy hřiště směrem k hrazení. Hrazení by měl využívat jako svého spoluhráče zejména v situacích, kdy vyrazí a blíží se k soupeři.

Měl by být neustále koncentrován a sledovat pohyb soupeře.

Držet hůl v jedné ruce, avšak vyžaduje-li to situace používat k držení obě.

Jestliže se soupeř zastaví, zastaví také.

Po celou dobu má obránci jednat s rychlou rozhodností a musí mít kontrolu nad svým tělem.

Osobní souboj 1 - I

Osobní souboje 1-1, ať již z pohledu útoku či obrany, rozhodují o úspěšnosti dané herní situace a tím i přímo o výsledku celého utkání. V dnešní době jsou všichni vrcholoví hráči na vysoké úrovni po stránce technické i taktické. Mnohokrát jsou to drobné detaily, které rozhodují o tom, kdo vyhraje osobní souboj 1-1. Získat si respekt u soupeře a tím mít psychickou převahu má proto velký význam. Obránci tím, že jedná silově a rozhodně vypadá daleko lépe, než ve skutečnosti může být. Držení hole v jedné ruce, držení paží od těla tak, že je obránci „široký“ a nasměrování soupeře do prostoru, kde ho chce mít, jsou záležitosti, které

pozitivně přispívají k jeho úspěšné hře. Agresivní a autoritatívni výraz a pohyb těla /lépe řečeno „řeč těla“/ dává často hráči navíc čas a prostor, což ve většině případů přispívá k jeho vyšší výkonnosti.

Správná držení hlavy – vidět a čítat situaci

Jde důležité mít neustálý přehled o dění na hřišti, což umožňuje posoudit, kde se všichni hráči nacházejí /soupeř i spoluhráči/, zda jedná o situaci 1-1, 1-2, 2-2, 2-3, 3-3, 3-4 atd. Předvidat, co soupeř hodlá udělat, zda chce clonit nebo se uvolnit.

Vnímat, v kterém prostoru se nachází, používat čáry, kruhy a body pro vzhazování k řešení dané situace.

Jestliže je obránci v kontaktu se soupeřem, měl by soustředit pohled na jeho hrud.

Správná poloha těla a postavení

Vždy stát v postavení mezi soupeřem a vlastní branou /„obranná strana“/ a vytlačovat soupeře směrem k hrazení z osy hřiště.

Nasměrovat útočícího soupeře svým bruslením tam, kam chci, aby jel. Při bruslení být připraven na případné změny směru do strany, vpřed, vzad.

Je-li soupeř dostatečně blízko, atakovat a uzavřít soupeře svým vlastním tělem proti hrazení. Jestliže je hráč takto proti hrazení zablokován, dát hůl mezi soupeře a hrazení a takto ho uzavřít. Přitlačit rameno útočníka tak, aby se hrud útočníka tlačila do hrazení. Současně dát jedno koleno mezi nohy útočníka a druhou nohou přitlačit. Chvíli takto soupeře podržet a vyřadit na okamžik ze hry.

Hra holí

Bránění v prostoru

Nasměrovat soupeře do méně výhodného prostoru a postavení tak, aby nemohl zpracovat kotouč či vystřelit.

Držet hůl v jedné ruce. Snažit se oklamat útočníka tím, že paže, která drží hůl je ohnuta, abychom mohli překvapit rychlým výpadem. Volnou ruku namiřit na hrud soupeře, abychom ho rozptýlovali.

Po celou dobu pohybovat holí, což je neustálá hrozba ztráty kotouče.

Hra před branou

Jestliže je obránci v situaci 1-1 před vlastní branou, musí udržovat správné postavení vzhledem ke kotouči a k soupeři.

Držet hůl oběma rukama a tlačit niže položenou rukou na holi ve výši kyčlí do soupeře tak, aby ztratil rovnováhu a aby kontroloval situace, kdy soupeř chce změnit své postavení.

Vytlačovat soupeře tak, aby pro něho bylo obtížné stát a clonit branáři v rozhlédnu.

Vyřadit soupeři hůl ze hry tím, že mu ji zvedneme nebo přitlačíme.

Abychom mohli lépe kontrolovat pohyb soupeře, vložíme mu hůl mezi nohy /pozor na faul/.

Přístup k soupeři

Snahou obránce je dostat se rychle k soupeři a navázat s ním kontakt v jakékoli situaci. Někdy hovoříme o tzv. rychlém přístupu. To vyžaduje včasnu a správnou reakci a předvidání /čtení hry/. Má-li obránci možnost přímo využít tlak, měl by uvažovat následovně:

- bezprostředně atakovat a dát soupeři pouze tzv. „jednu šanci“
- přitlačit pevně soupeře k hrazení, odpovědnost za kotouč přebírá jeden ze spoluhráčů
- po celou dobu se nacházet na „bránící straně“ vzhledem k soupeři a k vlastní brance
- dbát, aby se jiní jeho spoluhráči nacházeli před vlastní branou v okamžiku, kdy vytlačí soupeře k hrazení

Chce-li se přiblížit k soupeři rychle s cílem vytvořit tlak a jít do kontaktu se soupeřem, používá překládání. Při tom by mělo platit následující:

- rychlý přístup – pracovat rychle nohami a být připraven na překládání
- když je tak blízko, že dosáhne na soupeře, měl by ho tlačit oběma rukama v úrovni kyčlí tak, že zastaví
- držet hůl jednou rukou, volnou rukou tlačit na hrud soupeře a být připraven na jeho reakci

Situace, kdy soupeř odehraje kotouč

- napadá-li útočník a obránci je poblíž, musí útočník dokončit napadání a dbát, aby se nachází na „bránící straně“

- jestliže k příhrávce dojde a není osobní kontakt, musí jednat rozvážně tak, že sleduje příhrávku zrakem. Řeší situaci 1-1 a vyčkává do okamžiku, než se obránci rozhodne jednat. Dále pak řeší situaci ve spolupráci s obráncem.

V situacích, kdy si soupeřovi hráči přenechávají kotouč, měli by obránci a stažený hráč jednat a spolupracovat tak, že hráč, který je nejbližší k soupeři s kotoučem vytváří tlak, druhý ho podle situace zajišťuje nebo zdvojuje a třetí se má nacházet před vlastní branou.

Jestliže v této situaci soupeř s kotoučem přihraje svému spoluhráči, má ten obránci, který měl odpovědnost za prvního soupeře s kotoučem, pokračovat v jeho obsazování a druhý bránící hráč přebírá soupeře s kotoučem tak, že bránící hráči nebudu přehrání tzv. přímými příhrávkami. Tito tři bránící hráči řeší každý situaci 1-1.

Zapojují-li se do akce čtvrtý hráč soupeře, je obsazen dalším vracejícím se bránícím hráčem /bekčekrem/.

Napadání soupeře za vlastní branou

Soupeř zajíždí za branou v rychlosti:

- je-li obránci od soupeře na vzdálenost poloviny hole – napadá
- jestliže tomu tak není, jde před branou a čeká na situaci další
- má-li obránci vyšší rychlosť než soupeř – napadá

Soupeř již stojí za branou:

- obránci určuje své jednání podle postavení svých spoluhráčů
- napadá tak rychle, jak je to možné

- měl by myslit na to, že útočící hráč nemůže ze zadu za brankou dát góly
- musí spolupracovat s brankářem, který je zodpovědný za příhrávky rovnoběžné s brankovou čarou /v brankovišti nebo v těsné blízkosti/
- dostane-li se soupeř s kotoučem do bekendového postavení – obránce tohoto soupeře okamžitě napadá
- snaží se nasměrovat nebo vytlačit soupeře ke svému spoluhráči /obránci/, který může lépe atakovat

Obrana v situaci, kdy soupeř má rychlosť

- obránce vytlačuje soupeře ve středním pásmu z osy hřiště a ve vlastním pásmu mimo střelecký prostor se snahou navázat osobní kontakt při jízdě vzad
- jestliže obránce při jízdě vzad je tak blízko, že může atakovat, je nohamá v širším postavení s možností startu a překládání zejména směrem do strany /postavení „pata za patou“/
- hůl drží oběma rukama, aby zabránil útočícímu hráči najíždět na branku
- hůl drží v jedné ruce v případě, že chce provést výpad /vypichnuti kotouče/ a druhou volnou ruku má namířenou proti tělu soupeře
- musí rovněž sledovat soupeře na straně, kde není kotouč /tzv. slabá strana/

Soupeř přehrál obránce

- obránce by měl dobrulit soupeře, snažit se zdvihnout hůl a současně mu zabránit proniknout k brance. Dostat se mezi soupeřovo tělo a hůl pomocí rychlého bruslení.

Soupeř s kotoučem provádí protisměrnou kličku

- obránce by měl dbát na to, aby kontroloval vzdálenost od soupeře /odstup/ a neustále ho měl před sebou
- když ke kličce dojde, je třeba zastavit a pokusit se dostat do osobního kontaktu s útočícím hráčem tak, aby neziskal prostor na hrací ploše
- spolupracovat s ostatními bránícími hráči tak, aby si převzali jiné útočící hráče, kteří najíždějí na branku

Soupeř se snaží vzdálit od obránce

- obránce dbá, aby se nacházel blízko soupeři /útočícímu hráči/ a na správné straně
- jestliže útočící hráč zpomalí rychlosť, musí obránce udělat totéž tak, aby se vzdálenost mezi nimi nezvětšila
- jestliže útočící hráč se snaží dostat dovnitř hrací plochy, obránce ho sleduje a atakuje jeho hůl
- neustále musí „čist hru“ a vnímat, kde se nacházejí ostatní útočící hráči
- jestliže se soupeř snaží dostat dovnitř „vysoko“ ve svém pásmu nebo ve středním pásmu, což nevytváří nebezpečí, je možné podle situace přenechat útočícího hráče druhému obránci
- jestliže ta samá situace vznikne ve vlastním obranném pásmu, vytváří obránce neustálý tlak na tohoto soupeře

6. Individuální taktika - hra s kotoučem

Současná hra na vrcholné úrovni se zaměřuje především na zkrácení času při přechodu z obrany do útoku a naopak /transition/. Tyto herní přechody či změny se mohou realizovat v různých prostorách hřiště. Čím rychleji se docílí, aby celá pětka spolupracovala v situaci herního přechodu, tím je větší šance k jeho zakončení. Praxe nám ukazuje, že nezaloží-li družstvo útok do 3 sekund po získání kotouče, útočí již proti zorganizované obraně soupeře.

Důležité je, aby obránce byl vždy připraven na okamžik, kdy získá nebo obdrží kotouč. Měl by vědět, co v takovém případě bude dělat, zda bude přihrávat na jeden dotek, střílet bez přípravy nebo zda se uvolní vedením kotouče. Z hodnocení herních situací, které při těchto přechodech ve hře vznikají vyplývá, že jako nejvhodnější se jeví rychlá přihrávka /nejlépe na jeden dotek/. Tím se zkrátí soupeři čas zformovat a zaujmout nejvhodnější obranné postavení. Po této změně by měl obránce následovat útok, což z hlediska útoku vytváří více herních variant.

Hlavní cíle

Domníváme se, že hlavním cílem přípravy obránců by měla být /mimo jiné/ snaha, naučit je „vzít hru na sebe“ /být iniciativní/ a správným herním myšlením docílit rychlých herních přechodů /transition/.

Při zakládání útoku v hloubce vlastního pásmá zbavujeme obránce příliš často iniciativy tím, že k tomuto účelu stáhneme jednoho útočníka. Naším cílem je však vychovat obránce s takovou herní dovedností, aby sami byli schopni tuto hru založit.

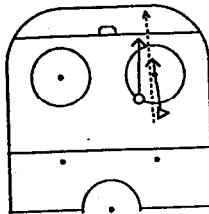
Jestliže obránce při zakládání útoku využije rychlou přihrávku druhému obránci nebo přihrávky na jeden dotek útočníkovi, potom se může do útoku zapojit více hráčů s tím, že následně vyvinou na soupeře větší tlak. Současně je důležité, aby obránce tento útok ihned podporoval /následoval/.

Obranné pásmo - hra pod tlakem

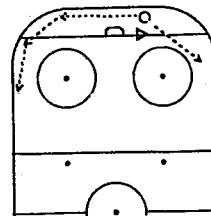
Důležité je naučit hráče vzájemné vhodné výpomoci v případě, že vlastní obránce s kotoučem je pod tlakem v situaci, kdy soupeř napadá z první vlny. K vzájemné výpomoci může v podstatě docházet po celém hřišti. Existují však některé situace, při kterých je vhodné, aby všichni hráči znali své úkoly a tím zamezili soupeři dostat své mužstvo pod tlak.

V situaci, kdy obránce dojíždí kotouč k hrazení /obr. 5/ a je pronásledován soupeřem, je velice důležité, aby útočník nebo druhý obránce najel ve vhodném okamžiku do nejvhodnějších pozic pro výpomoc.

Pro řešení této situace je podstatné, zda obránce je levák, či pravák /obr. 6/. V prvním případě je lépe přihrávat na svoji stranu, v druhém případě spoluhráči za branku do opačného rohu. Takovéto řešení je možné za předpokladu, že to příslušná herní situace dovoluje.

Obr. 5

Obr. 6

Využití branky pro založení útoku v obranném pásmu

Ochrana brankou v obranném pásmu při zakládání útoku by se měla využívat pouze v případech, kdy je družstvo vystaveno tlaku /forčekinku/ nebo potřebuje získat čas např. ke střídání, je unaveno častým vyloučováním apod.

V jiných případech poskytuje pouze soupeři čas k tomu, aby se zorganizoval do obranného postavení.

V situaci, kdy obránci s kotoučem zajíždí za vlastní branku a je atakován soupeřem měl by jet tak blízko branky, jak je to jen možné. Tím donutí soupeře k zastavení nebo k objízdění branky po delší dráze.

Rychlá střelba v útočném pásmu

Schopnost obránců rychle a přesně vystřelit od modré čáry v útočném pásmu zejména ve spojení s přemístěním, je jedním z ukazatelů jejich Te-Ta úrovně.

Obránci ve většině případů dostávají příhrávky od útočníků ze své strany nebo od druhého obránci, a to jak ve hře pět na pět, tak i ve hře v početní převaze. Má-li obránci situaci zakončit, je velice důležité, aby se rychle přemístili do vhodného postavení. Přemístění se provádí rychlým silovým odrazem bruslí do strany, laterálním /bočním/ pohybem nebo přechodem v jízdu vzad. Vlastní způsob provedení přemístění je závislý na tom, zda obránci je pravák nebo levák.

Požadujeme, aby obránci ovládali jednotlivé techniky střelby a s tím spojené přemístění po modré čáre. Trenér dbá, aby osvojování si této dovednosti bylo prováděno ze správných výchozích pozic, které vyplývají z vlastní hry. Tyto tréninky by měly být pravidelně s velkou aktivitou hráčů. Důležité je upozornit, že střela nemusí být vždy nejtvrďší /využívat rychlé střelby švihem/. Rozhodující je včasnost a přesnost střelby / trefit rychle branku nejlépe k tyči, zejména při střelbě z úhlu/.

Shrneme-li v krátkosti vhodné jednání obránci, mohlo by se jednat o následující body:

- vytvořit kompaktnost pětky jak z hlediska obrany, tak útoku
- čist hru bez kotouče a řešit hru s kotoučem

- vytvářet tlak – neustále narušovat útok soupeře, nacházet se blízko k soupeři /těsnost obsazování/, uskutečnit co nejvíce pokusů o vypichnutí kotouče
- provést rychlý přechod /transition/ ve hře, rychle založit protiútok – obránci dokáže rychle a přesně přihrát
- následovat útok a podporovat spoluhráče z druhé vlny
- ředit hru v početní převaze

V tréninku je vhodné se zaměřit zejména na:

- bruslení
- přihrávání a střelbu
- smysl pro hru /čti a reaguj/

Z hlediska hry v jednotlivých pásmech se v tréninku zaměříme na:

Útočné pásmo

- hra ve dvojici zahrnuje: na straně, kde je kotouč – zůstat stát – zachovat hloubku
- čist hru – neustále být připraven zapojit se do hry
- umět rychle vystřelit při silovém odrazu bruslí během přemístění, což ztěžuje soupeři krytí střely

Střední pásmo

- mít odvahu v postavení – neustále být co možná nejbliže k soupeři /vzhledem k herní situaci/
- napadat /zastavit útok/ na vlastní modré čáre – povinnost pro obránci /jedná se o odvahu, načasování, bruslařskou zdatnost/
- bránit ze středu směrem k hrazení
- ve dvojici bránit s hloubkou /jeden s obráncům více vzadu/, ne v linii
- při vypichování kotouče – dívat se vzhůru na soupeře, při získání kotouče rychle přejít do útoku přihrávkou volnému útočníkovi, druhému obránci, neustále hledat volné prostory nebo použít individuální akce
- situace 1-1 – hůl v jedné ruce, sledovat soupeře ve výši hrudi /volná ruka/, nedívat se na kotouč
- správné postavení /obranná strana/ – stát mezi soupeřem a vlastní branou
- spolupracovat s brankářem
- směrovat vždy soupeře tam, kam chci, aby jel
- neustále sledovat hru, soupeře a spoluhráče, vzájemná komunikace
- při získání kotouče nikdy nestát – udělat rychlé odrazy bruslí a být v pohybu, rychle se otočit, pokud to nevyžaduje herní situace - nechodit při zakládání útoku za branou /ochrana branou/
- používat prudké přihrávky, sledovat je
- neustálá koncentrace, pracovat na hře s plným nasazením a zodpovědně

7. Zásobník cvičení

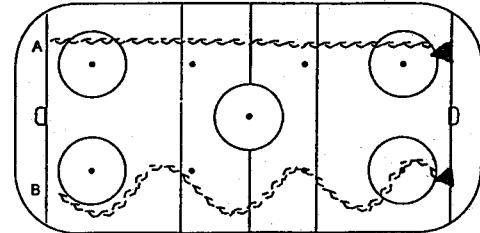
Poznámka:

Cvičení uvedená v „Zásobníku“ doporučujeme používat v děleném tréninku, kdy obránci trénují samostatně. Mnoho cvičení lze však zapracovat do tréninku tak, že se na cvičení jednotlivé herní situace a podílí se na nich více hráčů /obrácení i útočníci/. Jak jsme již uvedli v úvodu, součástí tohoto zásobníku cvičení je i videokazeta s praktickými ukázkami některých cvičení.

7.1. Bruslení

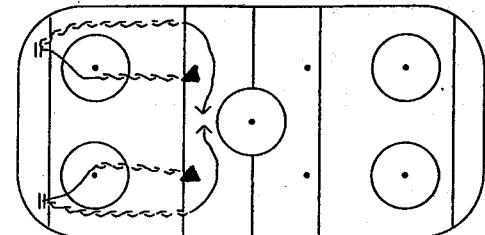
Cvičení č.1

- A/ Nácvik techniky bruslení vzad – přímá jízda
- B/ Nácvik techniky s překládáním vzad

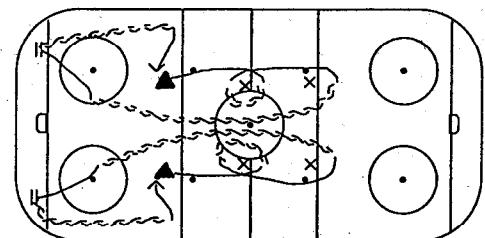
Cvičení č. 2

Dva hráči startují vzad, nohy rozkročeny, přecházejí do jízdy vpřed proti rohu, zastaví, přejdou do jízdy vzad až k modré čáře

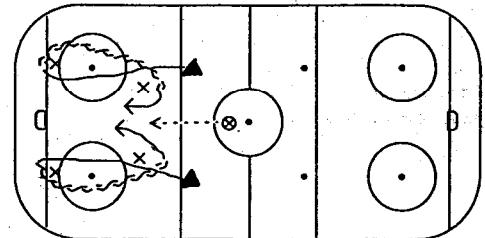
Cvičení č. 3

Totéž jako předchozí, avšak start je bruslením vpřed, přechody kolem kuželů

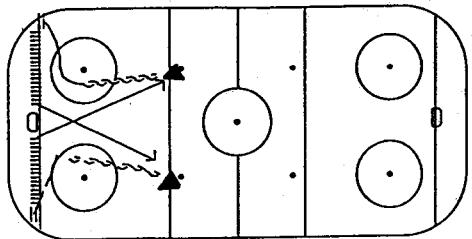

Cvičení č. 4

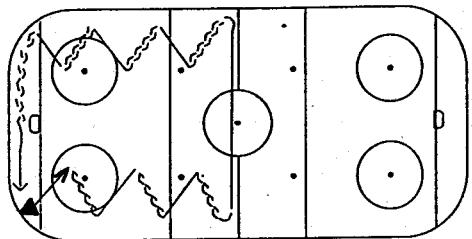
Na znamení startují dva hráči, přechody při bruslení. Trenér přehrává, hráč, který je u kotouče dříve zakončuje na branek, druhý hráč mu v tom brání

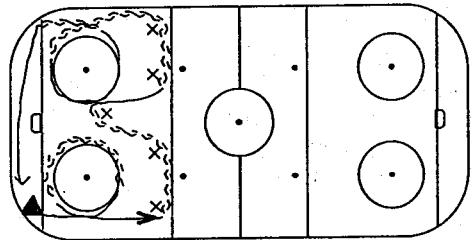
Cvičení č. 5
Dva hráči startují jízdou vzad, přejdou do jízdy vpřed do rohu, zastaví, pokračují po brankové čáře bočním pohybem s překládáním nohou k brance, hrudi směrem do hřiště a startují do opačné skupiny

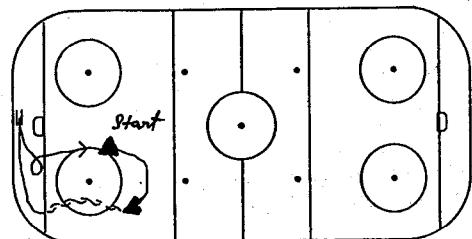
Cvičení č. 6
Hráč dělá přechody při bruslení do obou směrů, hrudí je namířena během cvičení k postrannímu hrazení

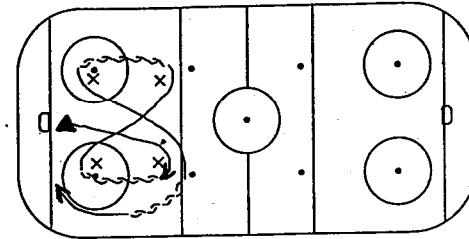
Cvičení č. 7
Přechody při bruslení kolem kruhů a kuželů

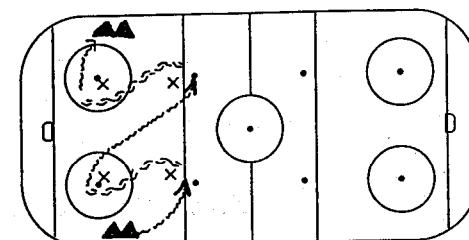
Cvičení č. 8
Hráč provádí přechod v bruslení z jízdy vpřed do jízdy vzad a zpět, zastaví za brankou, provádí obrat při jízdě vpřed a pokračuje

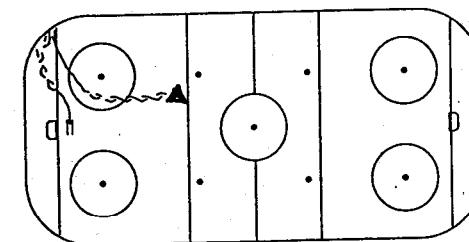
Cvičení č. 9
Hráč provádí přechody v bruslení kolem kuželů

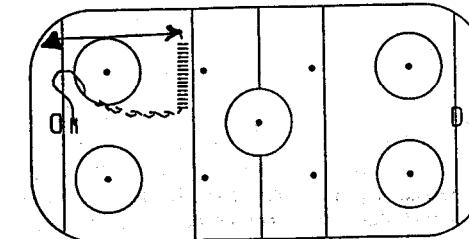
Cvičení č. 10
Hráč provádí přechody v bruslení kolem kuželů s kotoučem

Cvičení č. 11
Hráč startuje jízdou vzad v širokém postoji, jízda vpřed, proti rohu hřiště provádí změnu směru do jízdy vzad přibrzděným obloukem nejedné bruslí

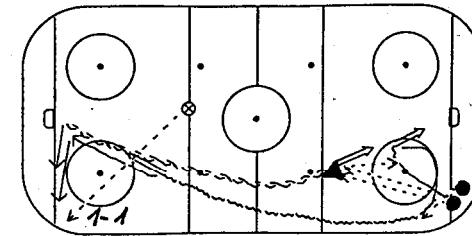

Cvičení č. 12
Hráč startuje jízdou vpřed, u modré přechod na laterální pohyb, hrudí směruje dopředu do hřiště, přechod do jízdy vzad, nohy rozkročeny, jízda vpřed, zastavit před brankou

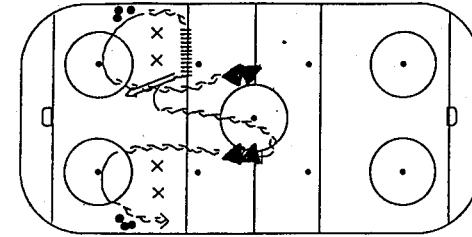
Cvičení č. 13

Obránci po příhrávce od útočníka střílí. Obdrží novou příhrávku, přihraje nazpět útočníkovi, který najíždí a vystřeli. Útočník vyjíždí z pásma, obdrží příhrávku z rohu a vzniká situace 1-1. Po zakončení příhrává trenér kotouč do rohu a znova situaci 1-1 z rohu.

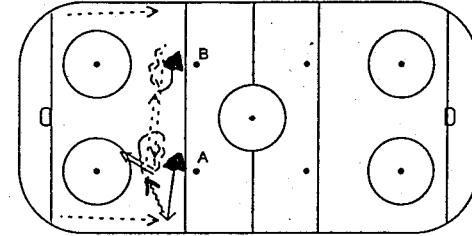
Cvičení č. 14

Obránc startuje jízdou vzad, přechází do jízdy vpřed proti hrazení, vezme kotouč, jízda vzad, na modré laterálním pohybem na osu hřiště a střeba

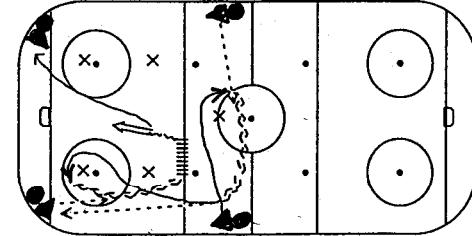
Cvičení č. 15

Obránc A zastaví kotouč u hrazení, uvolní se více k ose, naznačí střelbu, přihraje hráči B, který včas najíždí a ten přihrává zpět A. Hráč A střílí bez přípravy /je-li pravák/. Totéž z druhé strany pro leváka.

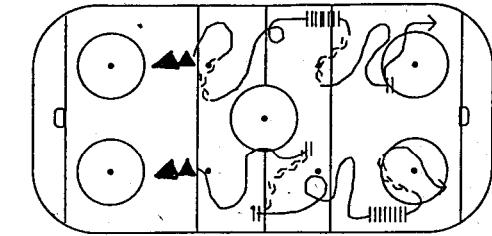
Cvičení č. 16

Obránc startuje jízdou vpřed, přechod do jízdy vzad, převezme příhrávku, přihraje do rohu, jízda vpřed, objíždí kužel, dostává kotouč, jízda vzad, laterální pohyb po modré na osu hřiště a střeba

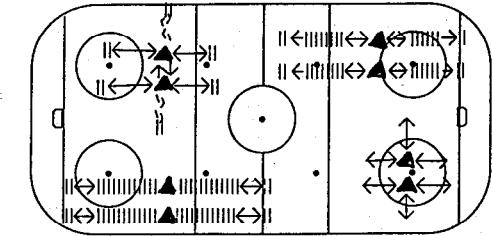
Cvičení č. 17

Ve dvojici za sebou - kopirování pohybu /stínová jízda/, přechody a různé změny směru

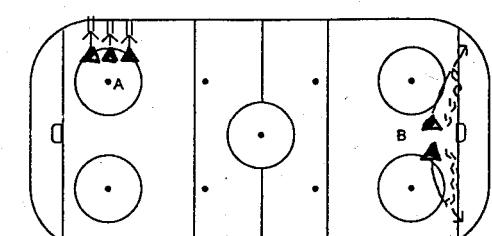
Cvičení č. 18

Dva hráči stojí proti sobě a jeden z nich opakuje pohyb podle „zrcadlového obrazu“. Provádějí se různé změny při bruslení vpřed, vzad, stranou, laterální pohyb apod.

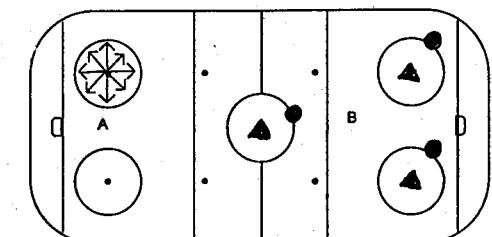
Cvičení č. 19

A - hráči nacvičují krátké přechody. Provádět změny z jízdy vpřed do jízdy vzad pomocí přibřžděného oblouku na jedné noze
B - hráči startují z prostoru před branou, jedou proti rohu a jednají buď tak, že se vracejí jízdou vzad nebo pohyb dokončí /tlak na soupeře/

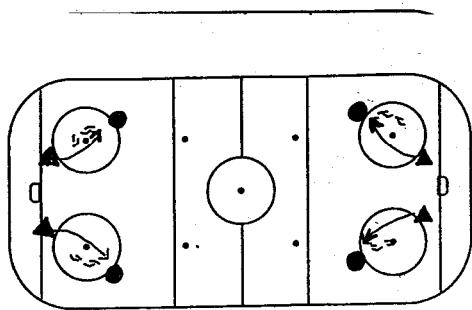
Cvičení č. 20

A - hráči využívají kruhů pro krátké přechody do všech směrů
B - souboje 1-1 na kruhu bez holí. Útočící hráč má kotouč v jedné ruce, má vniknout do kruhu a položit ho na bód pro vhazování. Bráničí hráči mají tělem a bruslařskou pohyblivostí tomu zabránit.

Cvičení č. 21

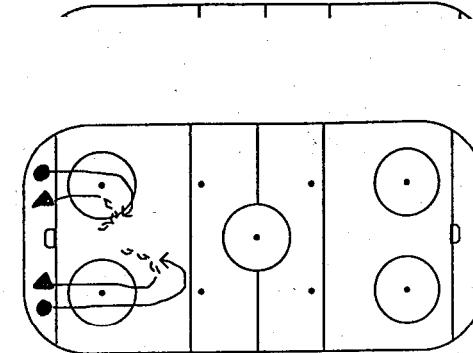
Souboje – hráči s holemi, ale bez kotouče. Brániči hráči mají útočícím hráčům zabránit dostat se k brance. Obránci se má technikou bruslení dostat do blízkosti útočícího hráče a má být připraven na změny směru.

7.2. Hra bez kotouče

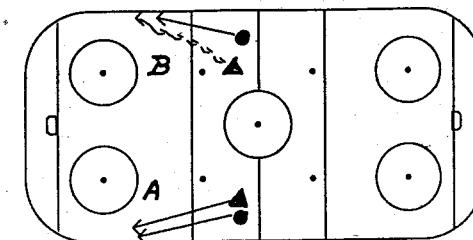
Cvičení č. 22

Obránci nacvičuje přístup k soupeři pomocí techniky bruslení

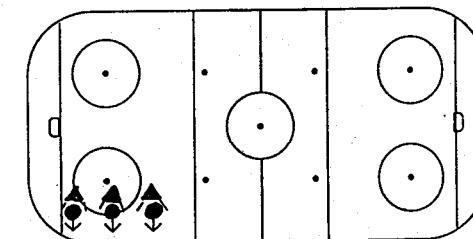
Cvičení č. 23

A - obránci nacvičuje zablokování útočícího hráče u hrazení jízdou vpřed
B - to samé jízdou vzad

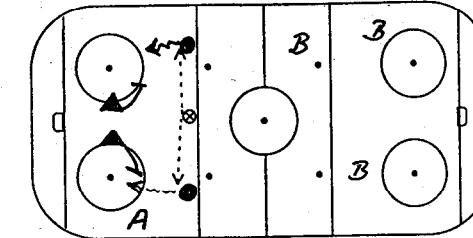
Cvičení č. 24

Obránci nacvičuje osobní souboj 1-1 u hrazení

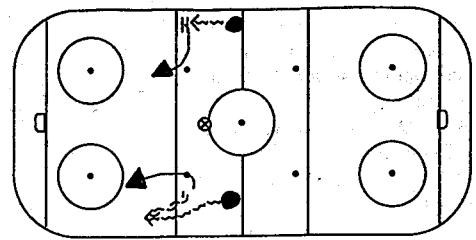
Cvičení č. 25

Trenér přihrává střídat vě kotouč některému útočícímu hráči, který najíždí do hloubky pásmá. Obránci nacvičuje techniku rychlého přístupu k soupeři

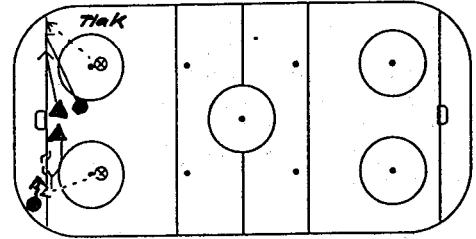
Cvičení č. 26

Totéž jako cvičení č. 25, ale na jiných místech hrací plochy

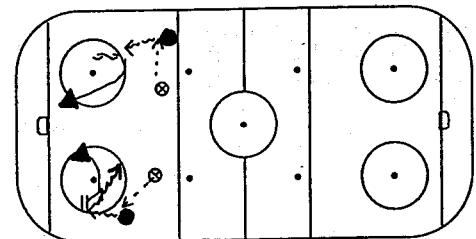
Cvičení č. 27

Obránci čte a hodnotí situaci. Přiblížit se k soupeři s přechodem bruslení nebo vyvinout plný tlak na soupeře u hrazení?

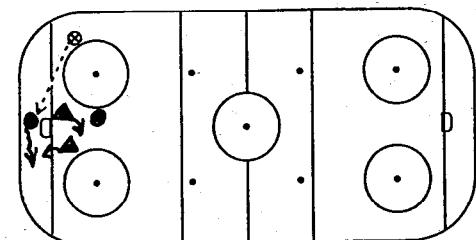
Cvičení č. 28

Obránci využijí tlak na hráče s kotoučem, který se uvolňuje podél hrazení nebo se snaží uvolnit do středu hřiště.

Cvičení č. 29

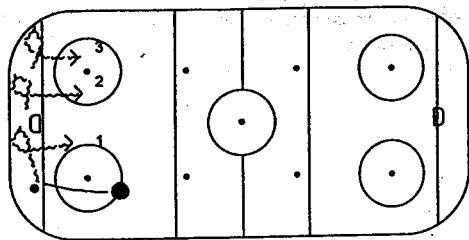
Trenér přihrává kotouč útočícímu hráči za branou. Dva obránci řeší situaci 2 - 2

7.3. Hra s kotoučem

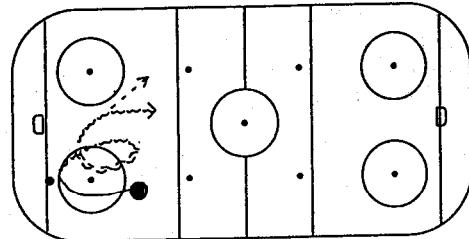
Cvičení č. 30

Obránci nacvičuje rychlé obraty s kotoučem, aby se dostal z příp. napadání

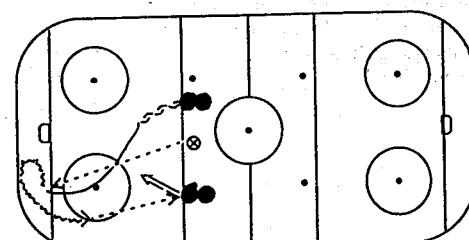
Cvičení č. 31

Obránci získá kotouč po vedení kotouče jízdou vpřed přechází v jízdu vzad, aby mohlo dojít k reorganizaci postavení hráčů nebo aby se odpoutal od napadajícího hráče, který řídí obranu.

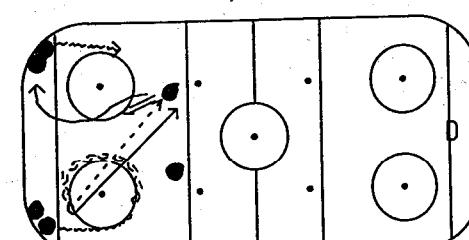
Cvičení č. 32

Trenér přihrává kotouč do rohu, obránci vystartuje jízdou vzad a přejde do jízdy vpřed, převzme kotouč, provádí protisměrnou kličku, přihrává hráči u modré, který střílí.

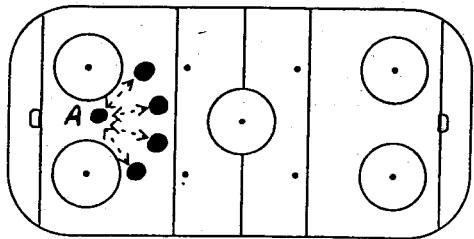
Cvičení č. 33

Obránci s kotoučem startuje z rohu, přechází do jízdy vzad, bruslí kolem kruhu, přechází do jízdy vpřed, přihrává hráči, který zakončuje střelbou.

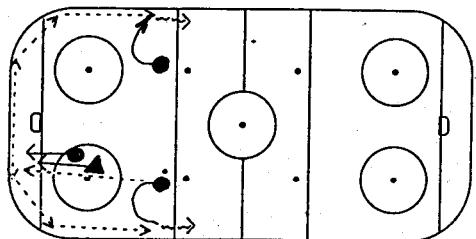
Cvičení č. 34

Nácvik přihrávání na jeden doteck. Hráč A přihrává na jeden doteck čtyřem hráčům, z nichž každý má kotouč.

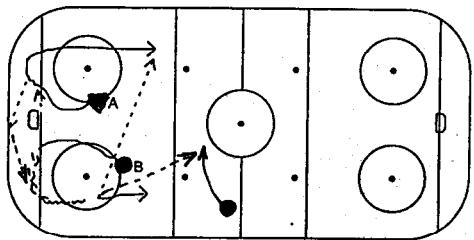
Cvičení č. 35

Situace, kdy obránci je vystaven tlaku u kratšího hrazení. Obránci se orientuje, jaká alternativa přihrávky je nejlepší. Nejlépe přihrávka po ruce.

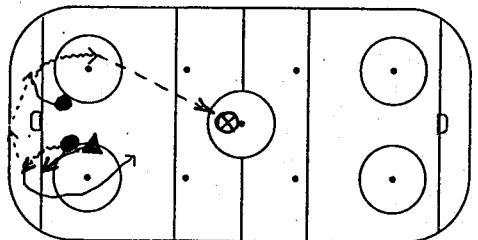
Cvičení č. 36

Obránci A získává kotouč, za brankovou čárou přihrává o hrazení hráci B, který přihrává zpět A nebo příp. jinému hráči

Cvičení č. 37

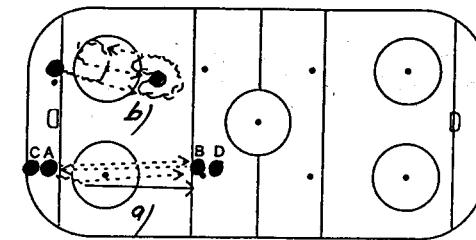
Obránci s kotoučem je napadán soupeřem, přihrává o hrazení druhému obránci, který se uvolňuje a přihrává trenérovi.

Cvičení č. 38

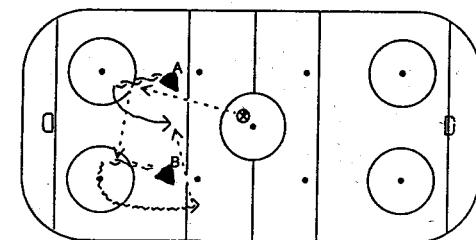
a/ Nácvik přihrávek na jeden doteck. Hráči A a B si přihrají třikrát než B přihraje C atd.

b/ Dva hráči si vzájemně přihrávají během bruslení s přechody /jízda vpřed a vzad/

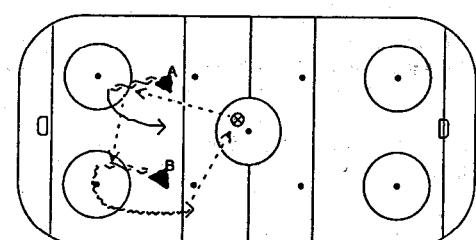
Cvičení č. 39

obránci A dostane přihrávku od trenéra a přihrává druhému obránci B, který se uvolňuje podél hrazení /chopí se iniciativy/, přihraje nazpět A, který se uvolňuje na osu hřiště.

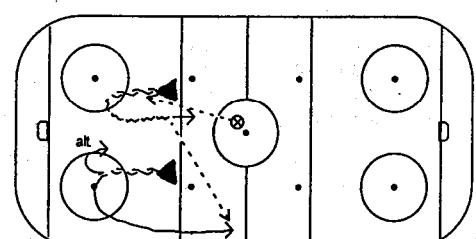
Cvičení č. 40

Stejně cvičení jako předchozí jen s tím rozdílem, že B přihrává kotouč zpět trenérovi.

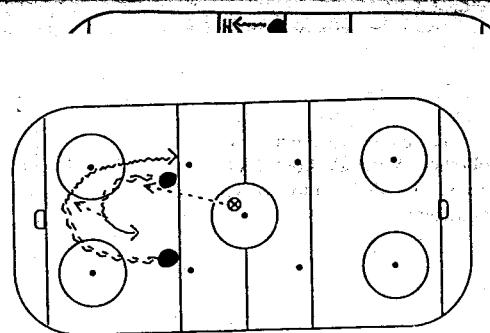
Cvičení č. 41

Stejně výchozí postavení, jako předcházející cvičení, obránci A vytahuje kotouč k modré čáře a teprve potom přihrává druhému obránci B

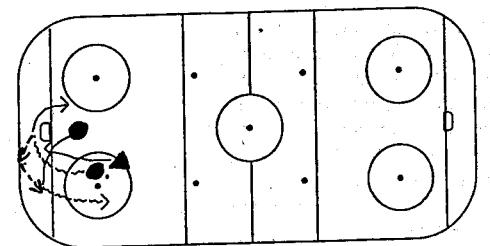

Cvičení č. 42

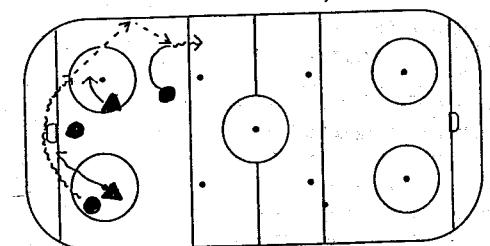
Obránci jede jízdou vzad, dostává kotouč od trenéra, přechází do jízdy vpřed, dává zpětnou příhrávku druhému obránci, který jízdou vzad ho kříží a ihned po zpracování kotouče se uvolňuje jízdou vpřed.

Cvičení č. 43

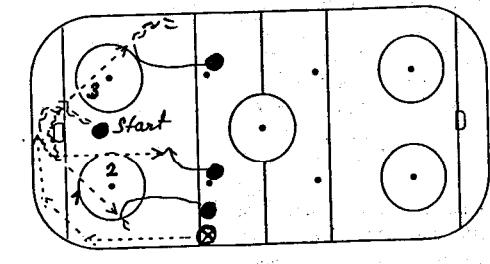
Obránci s kotoučem je napadán za vlastní brankou, příhrává o hrazení druhému obránci, který kříží pohyb prvého a rychle se uvolňuje s kotoučem vpřed

Cvičení č. 44

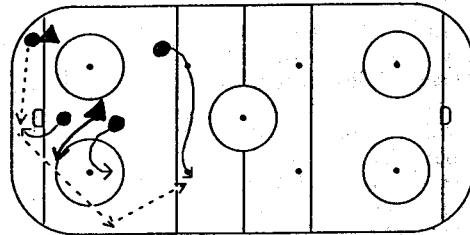
Obránci s kotoučem jede za vlastní branku a je napadán soupeřem. Snaží se dostat co možná nejbliže k brance tak, aby soupeř musel zastavit. Příhrává o hrazení svému spoluhráči.

Cvičení č. 45

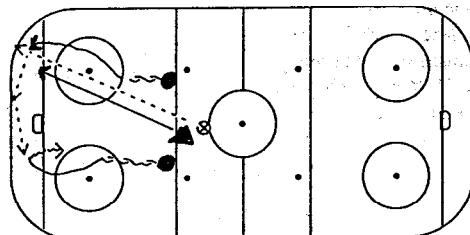
Obránci je před brankou, startuje jízdou vzad, za brankou zpracovává kotouč, který příhrává trenér podél hrazení. Obránci se rozhoduje, která ze tří alternativ je nejvhodnější.

7.3. Hra s kotoučem**Cvičení č. 46**

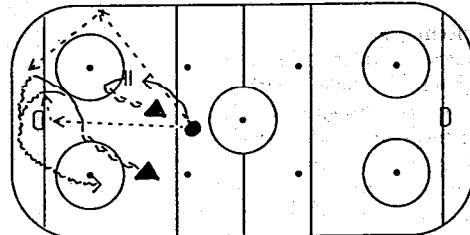
Obránci získá v rohu kotouč, příhrává druhému obránci, který rychle příhráje o hrazení do středního pásmá podél napadajícího soupeře.

Cvičení č. 47

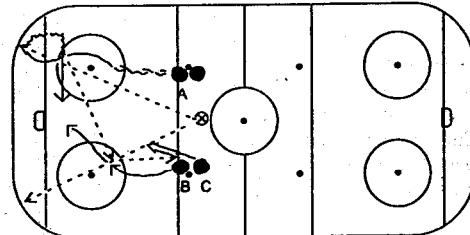
Obránci startují jízdou vzad, trenér příhrává kotouč do rohu. Obránci příhrává o hrazení podél napadajícího hráče druhému obránci, který vyváží kotouč.

Cvičení č. 48

Útočící hráč příhrává kotouč o hrazení za brankovou čáru. Obránci startuje jízdou vzad, prudce zastaví a blokuje napadajícího hráče. Druhý obránci jízdou vzad a vpřed převeze kotouč a postupuje vpřed.

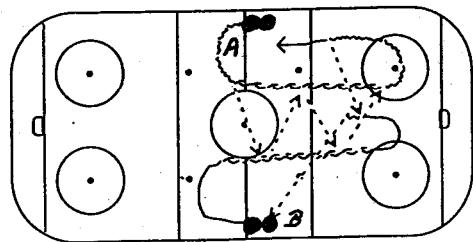
Cvičení č. 49

Trenér příhrává kotouč do rohu, obránci A startuje jízdou vzad, přejde do jízdy vpřed, rychle se uvolní, příhrává B, který příhrává hráči C, který střílí na branku. Hráči A a B jednají jako v situaci 1-1 před brankou /hráč B tečeje a cloni/. Trenér zahrává druhý kotouč do opačného rohu, hráč B jede pro kotouč, hráč A brání v nové situaci 1-1.

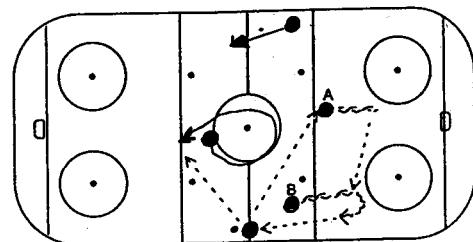
Cvičení č. 50

Obránci A, B startují, během jízdy vzad si vzájemně přihrávají. Když obránci A je v kruhu pro vhazování ve vlastním pásmu, vyváží kotouč /chopí se iniciativy/, přihraje zpět obránci B, který jede z hloubky na osu hřiště. Hráč B přihrává rychle vpřed na svoji stranu

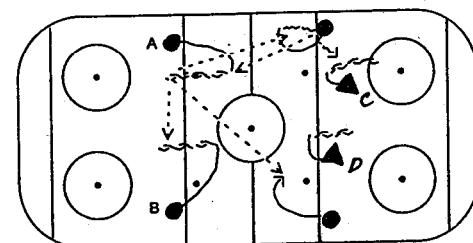
Cvičení č. 51

Situace herního přechodu /transition/ z obrany do v celé pětce. Obránci A získají kotouč.

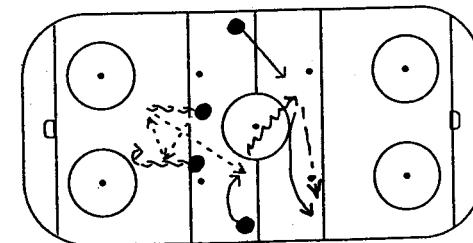
Cvičení č. 52

Situace herního přechodu z obrany do útoku. Obránci A a B získají kotouč, přihrávají útočníkům, kteří zakončují herní situaci 2-2 proti dvěma novým obráncům C, D. Po zakončení akce obránci C, D zakládají akci na opačnou stranu.

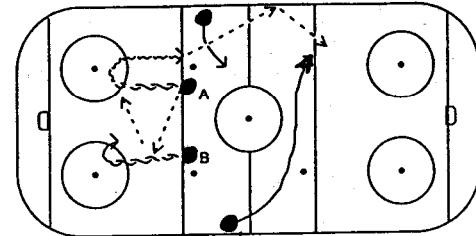
Cvičení č. 53

Totéž jako předchozí cvičení. Obránci A a B si přihrávají v okamžiku, kdy útočníci provádějí křížení a reorganizaci.

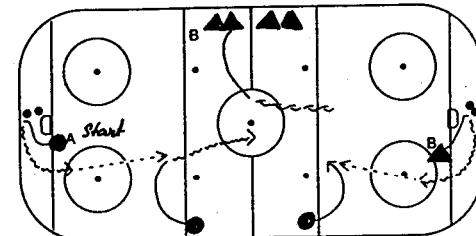
Cvičení č. 54

Začátek stejný jako u cvičení č. 52 s tím rozdílem, že obránci A vyváží kotouč až do SP a přihrává útočníkovi o hrazení.

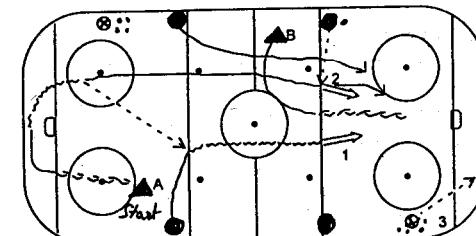
Cvičení č. 55

Akci začíná obránci A tím, že vezme kotouč za brankou a přihrává útočníkovi do hloubky pásmu. Obránci B brání v situaci 1-1. Po zakončení jde obránci B za branku pro nový kotouč a ta samá akce na opačnou stranu. Je možné nacvičovat s větším počtem hráčů

Cvičení č. 56

Obránci A startuje jízdou vzad, za brankou převeze kotouč, vyváží kotouč poblíž branek a přihrává útočníkovi na své straně. Současně startuje druhý útočník a proti obránci B vytvářejí situaci 2-1. Po zakončení zůstávají všichni hráči před branou. Obránci A sleduje útok, obdrží nový kotouč z druhé strany a od modré střílí. Útočící hráči cloni a tečou. Po střele obránci A pokračuje před branou, trenér přihrává útočníkům další kotouč a hráči dohrávají situaci 2-2 v pásmu. Po zakončení následuje to samé na opačnou stranu s výměnou hráčů.

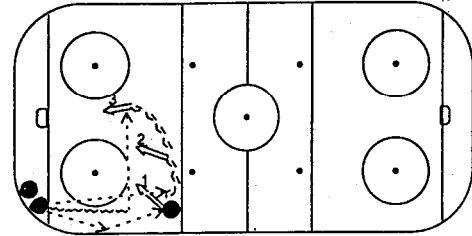

7.4. Střela v ÚP od modré čáry

Cvičení č. 57

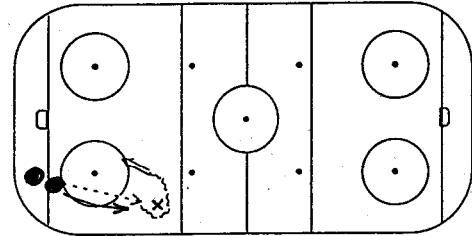
Jeden obránc vystřelil
třikrát:

- 1/ po příhrávce o hrazení – rychlá střela
- 2/ po příhrávce jízdou vzad na osu a střelba
- 3/ jízda vzad a střelba bez přípravy

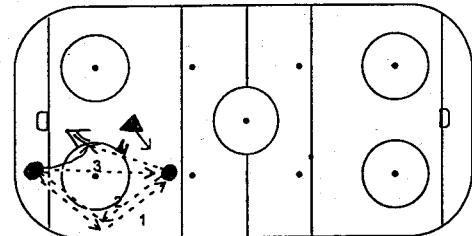
Cvičení č. 58

Obránc převezme příhrávku
od druhého, objede kužel a
střílí

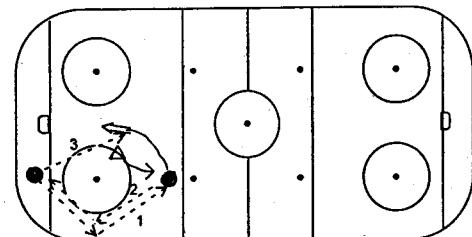
Cvičení č. 59

Obránc převezme příhrávku
o hrazení /1/, přihraje o
hrazení zpět /2/, obdrží
přímou příhrávku /3/, je
atakován soupeřem, přihrává
napřet /4/ hráči, který najíždí
před branou a střílí.

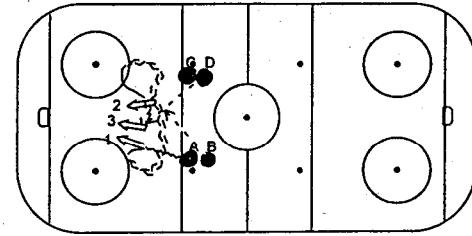
Cvičení č. 60

Obránc převezme příhrávku
o hrazení /1/, je atakován,
přihrává o hrazení napřet /2/,
uvolňuje se podél bráničího
hráče, dostává příhrávku /3/
a bez přípravy střílí.

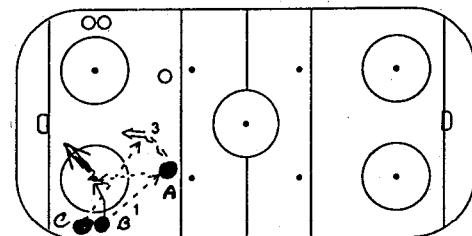
Cvičení č. 61

Obránc A startuje s kotoučem a střílí, přechází do jízdy vzad v oblouku na svoji stranu a rovnoběžně s modrou obdrží novou příhrávku od B a na ose střílí, přechází do oblouku do jízdy vzad na opačnou stranu a rovnoběžně s modrou na ose dostává třetí příhrávku od D a střílí.

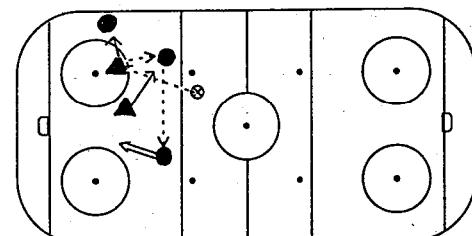
Cvičení č. 62

Obránc A obdrží příhrávku
od B, přihrává napřet hráči
C, který střílí. Hráč A
přechází do jízdy vzad na
osu a po příhrávce od hráče
C střílí bez přípravy.

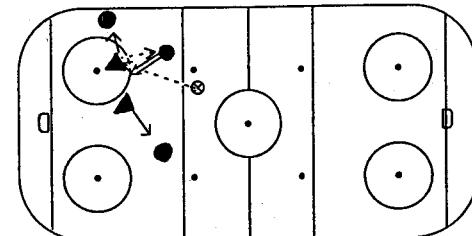
Cvičení č. 63

Cílem všech dalších cvičení /č.63, 64, 65/ je nácvik
rychlého čtení hry
s následným správným
rozhodnutím zda a komu
přihrávat nebo vystřelit. Trenér
přihrává bráničímu hráči,
který na jeden dotek přihrává
obránci. Bráničí hráči různě
obsazují útočící hrače, kteří
si přihrávají na jeden dotek.
Akce musí být vždy
zakončena střelbou.

Cvičení č. 64

Nácvik čtení hry a správného
rozhodování.

Cvičení č. 65

Nácvik čtení hry a správného
rozhodování

